
Документ за разглеждане в заседание

B9-0066/2023

16.1.2023

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на Комисията

съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно действията на ЕС в отговор на протестите и екзекуциите в Иран
(2023/2511(RSP))

**Ернест Уртасун, Хана Нойман, Жорди Соле, Роза Д'Амато,
Франсишку Герейру, Иняцио Корао, Алвина Аламеца, Клод Грюфа,
Ана Кавацини, Тинеке Стрик, Мунир Сатури, Катрин Лангензипен,
Маркета Грегорова, Яник Жадо, Гуендолин Делбос-Корфилд, Якоп
Далунде, Алис Кунке**
от името на групата Verts/ALE

B9-0066/2023

Резолюция на Европейския парламент относно действията на ЕС в отговор на протестите и екзекуциите в Иран (2023/2511(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Иран,
- като взе предвид изявлението от 7 януари 2023 г. на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) относно последните екзекуции в Иран,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 14 ноември 2022 г. относно жените, мира и сигурността, заключенията на Съвета от 12 декември 2022 г. и съдържащите се в тях допълнителни ограничителни мерки, както и заключенията на Съвета от 15 декември 2022 г.,
- като взе предвид декларацията на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от името на Европейския съюз от 25 септември 2022 г., както и изявлението от 19 септември 2022 г. на говорителя на ЕСВД относно смъртта на Махса Амини,
- като взе предвид насоките на ЕС от 8 декември 2008 г. относно насилието срещу жените и момичетата и борбата с всички форми на дискриминация спрямо тях,
- като взе предвид присъждането на наградата „Сахаров“ за свобода на мисълта на иранците Насрин Сотудех и Джафар Панахи през 2012 г.,
- като взе предвид изявлението на върховния комисар на ООН по правата на човека от 10 януари 2023 г.,
- като взе предвид изявленията от 26 октомври 2022 г. на специалния докладчик на ООН относно ефективната отговорност за смъртта при неотдавнашните протести и от 22 септември 2022 г. относно положението с правата на човека в Ислямска република Иран, в които се настоява за търсене на отговорност за смъртта на Махса Амини и се призовава за прекратяване на насилието срещу жени,
- като взе предвид Резолюция S35/1 на Съвета на ООН по правата на човека от 24 декември 2022 г., с която се взема решение за създаване на независима международна мисия за установяване на фактите относно Ислямска република Иран,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП),
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
- като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

- А. като има предвид, че смъртта на жената от иранско-кюрдски произход Джина Махса Амини през септември 2022 г. след нейното арестуване и малтретиране от т.нар. нравствена полиция предизвика национални протести, водени от жени, които настояха за търсене на отговорност за смъртта на г-жа Амини и призоваха за прекратяване на насилието и дискриминацията срещу жените в Иран;
- Б. като има предвид, че демонстрациите са се превърнали в общоиранско протестно движение, изискващо дълбоки промени, придружавани от лозунги за провала на Ислямска република Иран;
- В. като има предвид, че единственият отговор на иранското ръководство и на силите за сигурност, по-специално Ислямската революционна гвардия (IRGC) и паравоенните милиции „Басидж“, беше смъртоносно потушаване на действията на демонстрантите и лицата, изразяващи несъгласие, като за мишена бяха използвани непропорционално потиснати малцинствени групи като белуджи и кюрди; като има предвид, че иранските длъжностни лица използват основано на пола и сексуално насилие срещу жени и момичета; като има предвид, че иранските сили за сигурност незаконно и умишлено са изстрелвали истински боеприпаси, забранени сачми за отстрелване на птици и други метални предмети директно срещу протестиращите, както и са използвали сълзотворен газ, водни оръдия и побои с палки като средство за разпръскване на протестиращите;
- Г. като има предвид, че според правозащитни групи стотици мирни демонстранти са били убити от иранските сили за сигурност; като има предвид, че според „Хюман райтс уоч“ хиляди протестиращи са били арестувани; като има предвид, че хиляди протестиращи са били официално обвинени, осъдени чрез фиктивни процеси и стотици от тях са осъдени на смърт; като има предвид, че са използвани физически или психологически изтезания, за да се принуждават задържаните да правят „признания“, които се излъчват по иранската държавна телевизия;
- Д. като има предвид, че през ноември 2022 г. 227 от 290-те членове на иранския парламент приеха изявление, адресирано до съдебната власт, в което настояха за „решителни действия“ срещу протестиращите;
- Е. като има предвид, че през декември 2022 г. иранският режим започна да извършва екзекуции на протестиращи; като има предвид, че на 8 декември 2022 г. 23-годишният протестиращ Мохсен Шекари беше екзекутиран; като има предвид, че на 12 декември 2022 г. 23-годишният Маджидреза Рахнавард беше публично екзекутиран; като има предвид, че на 7 януари 2023 г. Иран обеси 22-годишния Мохамад Мехди Карам и Сейед Мохамад Хосейни; като има предвид, че тези четири лица бяха обесени за участието си в мирните протести след ускорени съдебни процеси, които не отговаряха на минималните гаранции за справедлив и законосъобразен процес; като има предвид, че според Амнести Интернешънъл иранските органи понастоящем се стремят да наложат смъртно наказание на още най-малко 26 лица;
- Ж. като има предвид, че ирански актьори, музиканти, спортисти и други знаменитости публично подкрепиха протестите срещу режима на „духовниците“; като има предвид, че през декември 2022 г. иранските органи арестуваха

иранската актриса Таранех Алидоости, след като тя критикува прилагането от страна на държавата на смъртното наказание срещу протестиращите; като има предвид, че тя беше освободена под гаранция през януари 2023 г.;

- З. като взе предвид, че на 24 ноември 2022 г. Съветът на ООН по правата на човека взе решение за създаване на независима международна мисия за установяване на фактите относно Ислямска република Иран;
- И. като има предвид, че в отговор на масовата опозиция срещу правителството и протестите иранският режим наложи мащабни спирания на интернет, които драстично ограничиха цялата цифрова комуникация в страната; като има предвид, че консорциум от групи за цифрови права доказа, че иранското правителство използва все по-широк набор от технически способности, за да затрудни заобикалянето на цифровите ограничения за населението;
- Й. като има предвид, че убийството на Джина Махса Амини е показателно за продължаващата криза в областта на правата на човека и структурното насилие, основано на пола, срещу жени в Иран, продължено до безкрайност от системната безнаказаност на иранското правителство и неговия апарат за сигурност, което позволи широко разпространени изтезания, както и извънсъдебни екзекуции и други незаконни убийства;
- К. като има предвид, че много на брой жени защитници на правата на човека бяха арестувани, осъдени и лишени от свобода през последните години поради своята дългогодишна мирна работа за насърчаване на човешките права на жените;
- Л. като има предвид, че ЕС е приел рестриктивни мерки във връзка с нарушенията на правата на човека, в т.ч. замразяване на активи и забрана за издаване на визи на лица и образувания, отговорни за тежки нарушения на правата на човека, както и забрана за износ за Иран на оборудване, което може да се използва за вътрешни репресии, и на оборудване за наблюдение на телекомуникациите;
- М. като има предвид, че в заключенията на Съвета от ноември и декември 2022 г. ЕС наложи ограничителни мерки на 60 лица и осем образувания в Иран, които са отговорни за смъртта на Джина Махса Амини и за непрестанните репресии срещу протестиращите в Иран;
- Н. като има предвид, че в отговор на санкциите на Иран срещу членове на Европейския парламент през ноември 2022 г. Парламентът реши, че неговите делегации и комисии вече няма да се ангажират с иранските власти;
1. изразява своята пълна солидарност с народа на Иран и мирното протестно движение в цялата страна, което повдига своя глас срещу системното потискане на жените и всички лица, изразяващи несъгласие, както и срещу едно правителство, което брутално задушават в зародиш политическата съпротива, превръща смъртното наказание в оръжие, за да заглуши своето население, и извършва дискриминация срещу етническите групи и религиозните малцинства; счита, че протестите са израз на дълбокото недоволство на иранския народ от едно дълбоко корумпирано правителство и насилствена, теократична и обсебена от тайнственост държава;

2. осъжда най-категорично насилственото задържане, тормоз и малтретиране на Джина Махса Амини от страна на иранската „нравствена“ полиция, което доведе до смъртта ѝ; осъжда неспособността на иранските органи да разследват надлежно обстоятелствата около смъртта на Джина Махса Амини и да търсят отговорност от лицата, отговорни за убийството ѝ;
3. осъжда най-категорично необузданото и непропорционално използване на сила от иранската полиция и сили за сигурност срещу мирното протестно движение, което причини смъртта на стотици невинни хора и остави стотици ранени; изразява отвращение от убийството на стотици мирни демонстранти в Иран;
4. изразява отвращение от осъждането и екзекуцията на Мохсен Шекари, Маджидреза Рахнавард, Мохамад Мехди Карами и Сейед Мохамад Хосейни за участието им в протестите; осъжда ареста, задържането, изтезанията и осъждането на протестиращи след чудовищно несправедливи съдебни процеси, които не отговарят на минималните международни стандарти, с които Иран е обвързан;
5. призовава иранските органи незабавно да отменят неотдавнашна произнесените смъртни присъди, които вече бяха обявени в контекста на продължаващите протести, и да осигурят справедлив процес за всички задържани лица; изисква иранските власти да гарантират, че лицата, които са задържани под каквато и да е форма на задържане или са хвърлени в затвора, не са подложени на каквато и да е форма на малтретиране;
6. отново заявява, че ЕС се противопоставя категорично и принципно на прилагането на смъртното наказание по всяко време и при всякакви обстоятелства;
7. настоятелно призовава иранското правителство незабавно да прекрати жестоките репресии срещу протестите и да започне независими разследвания на убийствата на протестиращи; припомня, че свободата на мирни събрания е право, залегнало в член 21 от Международния пакт за граждански и политически права, по който Иран е страна;
8. настоява иранските органи незабавно и безусловно да освободят и да оттеглят всички обвинения срещу всеки, който е лишен от свобода единствено заради мирното упражняване на правото си на свобода на изразяване на мнение, на сдружаване и на мирни събрания във връзка с протестите; изразява дълбока загриженост във връзка с арестуването на над 80 медийни работници, и по-специално на Нилуфар Хамеди, журналиста, който пръв разпространи новините за ареста и хоспитализацията на Джина Махса Амини, и призовава иранските органи незабавно да ги освободят;
9. осъжда смущенията и спирането на интернет, наложени от иранските органи, и настоятелно призовава иранското правителство незабавно да възстанови пълния достъп до интернет и комуникации в цялата страна и да премахне всякакви смущения, блокиране или ограничения на способността на иранския народ да комуникира и да има достъп до информация свободно и безопасно; подчертава, че ограничаването на достъпа до интернет и прекъсването на услугите за изпращане

на съобщения нарушава и сериозно засяга правото на хората на свобода на изразяване на мнение и на събрания, както е заложено в Международния пакт за граждански и политически права, по който Иран е страна;

10. осъжда системната дискриминация на иранското правителство срещу жените чрез законови и подзаконови актове, които сериозно ограничават техните свободи, живот и препитание; изразява особена загриженост във връзка с унизителния закон за задължителното забулване и неговото неправомерно прилагане; счита, че е право именно на жените да вземат самостоятелно решения относно начина, по който се обличат; насърчава иранското правителство да се възползва от протестите в цялата страна като възможност за отмяна на закони, които налагат задължително забулване на жените и момичетата, и да разпусне „нравствената“ полиция, която прилага тези неправомерни и дискриминационни закони;
11. настоятелно призовава иранското правителство незабавно и безусловно да освободи всички защитници на правата на човека, които са лишени от свобода заради мирното упражняване на правото си на свобода на изразяване на мнение и на свобода на убежденията; призовава иранското правителство да преустанови целенасоченото преследване на всички защитници на правата на човека в Иран и да гарантира при всички обстоятелства, че те са в състояние да извършват своите законни дейности, свързани с правата на човека, без страх от репресии и без никакви ограничения, включително съдебен тормоз; призовава иранското правителство да третира затворниците с необходимото уважение, като зачита тяхното достойнство и стойността им, присъщи на човешката личност;
12. приветства решението на Съвета на ООН по правата на човека за създаване на независима международна мисия за установяване на фактите относно Ислямска република Иран; призовава иранското ръководство да позволи на експертите и персонала на мисията да влязат в страната и да събират доказателства без никаква правителствена намеса;
13. призовава иранските органи да отправят постоянна покана за посещения за всички специални процедури на Съвета на ООН по правата на човека и да оказват активно сътрудничество; настоятелно призовава иранските власти да гарантират по-специално, че на специалния докладчик на ООН относно положението във връзка с правата на човека в Ислямска република Иран е разрешено да влиза в държавата;
14. призовава върховния представител Борел и всички висши представители на ЕС и на държавите членки да изискват публично и частно незабавно прекратяване на екзекуциите на протестиращите, спиране на жестоките репресии срещу протестиращите и безусловно освобождаване на всички задържани заради упражняването на правото им на свобода на изразяване, сдружаване и мирни събрания; насърчава ЕС и неговите държави членки да се свържат с ООН и съседните на Иран държави, за да ги призват настоятелно да се присъединят към дипломатическите и политическите сили за оказване на натиск върху Иран, за да се предотвратят по-нататъшни екзекуции;
15. приветства решението на Съвета да наложи ограничителни мерки на 60 ирански

лица и образувания, считани за отговорни за смъртта на Джина Махса Амини и за жестоките репресии срещу мирни демонстранти; призовава Европейския съвет да разшири целенасочените мерки срещу всички висши служители в иранското правителство и апарата за сигурност, свързани с насилствените репресии, арестите и екзекуциите на мирни демонстранти, като се започне с президента на Иран Ибрахим Раиси, както и с председателя на Иранския парламент Мохамед Бахер Галибаф; призовава Европейския съвет да добави към списъка с ограничителни мерки на ЕС всички членове на Иранския парламент, които подкрепиха призива за „решителни действия“ срещу протестиращите;

16. призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Европейския съвет да класифицират Корпуса на стражите на ислямската революция като терористична организация, като същевременно гарантират, че отрицателните последици от тази мярка за хуманитарната помощ и помощта за развитие на ЕС и за иранските наборници във и извън страната и други последици не надделяват над политическите предимства и предимствата, свързани със сигурността, на включването в списъка;
17. призовава ЕСВД, Комисията и държавите членки да увеличат подкрепата за протестиращите в Иран, които трябва да напуснат страната, включително чрез бърз достъп до визи и убежище, както и чрез спешни безвъзмездни средства по линия на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа и Европейския фонд за демокрация; призовава ЕСВД да се обърне към непосредствените съседи на Иран, за да гарантира, че граничните пунктове остават отворени за активисти, бягащи от Иран, и да гарантира, че тези лица могат безопасно да кандидатстват за убежище в Европа от тези държави;
18. призовава ЕС и неговите държави членки да въведат конкретни мерки за защита на иранската диаспора в ЕС, включително насърчаване на отворено пространство за дебати и различаващи се мнения;
19. призовава ЕСВД и държавите членки да намерят начини за предоставяне на техническа подкрепа и подкрепа за капацитета на лицата, които помагат на иранското гражданско общество, като същевременно се гарантира ангажираността на Иран с тези дейности;
20. призовава Комисията да разгледа възможността, при стриктно спазване на принципите на необходимост и пропорционалност, да се позволи на установените в ЕС доставчици на съобщителни услуги да предлагат инструменти, включително видеоконферентна връзка, платформи за електронно обучение, уеб карти и компютърни услуги „в облак“, на хората в Иран, за да се гарантира, че те имат достъп до онлайн инструментите и платформите, от които се нуждаят, за да упражняват своите права на човека;
21. призовава Комисията, ЕСВД и държавите членки да се ангажират с ООН и да предоставят всички средства в подкрепа на подготовката и посещението на независимата мисия за установяване на фактите в Иран; призовава върховния

представител Борел да призове настоятелно иранските органи да разрешат влизането в Иран на независимата мисия на ООН за установяване на фактите;

22. призовава ЕСВД и държавите членки да продължат да търсят отговорност от иранския режим за убийствата на собствения му народ и за тежките нарушения на правата на човека;
23. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Ислямското консултативно събрание на Иран, правителството на Ислямска република Иран, както и на кабинета на върховния лидер на Ислямска република Иран.